

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OSNOVNI SUD U BANJOJ LUCI
Broj: 71 0 K 393775 23 K
Banja Luka, dana 16.05.2025. godine

Pravosnažna presuda potvrđena presudom
Okružnog suda u Banjoj Luci broj
71 0 K 393775 25 Kž dana 27.01.2026.
godine

U IME REPUBLIKE SRPSKE

Osnovni sud u Banjoj Luci, i to sudija Mag. Iur Radmila Medaković, kao sudija pojedinac, uz sudjelovanje zapisničara Marijane Lazendić u krivičnom predmetu protiv optuženog R. V. zbog krivičnog djela – Krađa energije – iz člana 225 stav 1 Krivičnog zakonika Republike Srpske, postupajući po optužnici Okružnog javnog tužilaštva Banja Luka broj: T13 0 KT 0060313 22 od 30.11.2022. godine, nakon održanog glavnog pretresa održanog dana 13.05.2025. godine, odnosno ročišta za razmatranje izjave o priznanju krivnje i ročišta za izricanje krivičnopravne sankcije, u prisustvu tužioca Okružnog javnog tužilaštva Banja Luka, Gorana Rakića i optuženog R. V., donio je dana 16.05.2025. godine i istog dana javno objavio sljedeću

P R E S U D U

OPTUŽENI R. V., zvan **„C.“**, sin R. i majke V., rođene G., rođen godine u B., B. L., gdje je i nastanjen na adresi ..., po narodnosti Srbin, državljanin RS i BiH, JMBG: ..., po zanimanju nekadašnji radnik, pismen sa završenom osnovnom, vojsku služio 1991. godine u ..., R. S., ne vodi se u vojnoj evidenciji, bez čina i odlikovanja, prema sopstvenoj izjavi srednjeg imovnog stanja, zaposlen u ..., mjesečna primanja oko 950,00 KM, neosuđivan, protiv njega se ne vodi krivični postupak zbog drugog krivičnog djela

Na osnovu člana 298 stav 1 tačka a) Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske

OSLOBADA SE OD OPTUŽBE

Da je:

U periodu od 12.10.2020. godine do 16.02.2022. godine u Banjaluci u selu ... na adresi ..., broj ... suprotno odredbi člana 89. st. 1. tačka a) Opštih uslova za isporuku i snadbjevanje električnom energijom samovlasno sa električnog brojila "Iskra Kranj" tip E73C, serijskog broja 9950204, koje je registrovano na njega, kao krajnjeg potrošača, pokidao službenu kodiranu plombu serijskog broja: „...“ koju su radnici oštećene ZP „Elektrokrajina“ ad Banjaluka RJ „Elektro distribucija“ Banjaluka, postavili dana 12.10.2020. godine nakon isključenja njegovog domaćinstva sa niskonaponske mreže zbog neizmirenog duga za utrošenu električnu energiju, nakon čega je odlazne žice ubacio pod metalne stezaljke i izvršio samouključenje, da bi na taj način do dana 16.02.2022. godine neovlašćeno trošio električnu energiju, koja je mjerena preko brojila u količini od oko $AVT=5.119$ kWh u protivvrijednosti od oko 1.177,52 KM.

Čime bi učinio krivično djelo -Krađa energije- iz člana 225 stav 1 Krivičnog zakonika Republike Srpske (u daljem tekstu KZ RS).

Na osnovu člana 100 stav 1 Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

O imovinskopравnom zahtjevu nije odlučivano jer je u spis dostavljen dokaz da je oštećenom ZP Elektrokrajina šteta u cijelosti nadoknađena.

O b r a z l o ž e n j e

Okružno javno tužilaštvo u Banja Luci je protiv optuženog R. V. ovom sudu podnijelo optužnicu pod brojem: T13 0 KT 0060313 22 od 30.11.2022. godine, kojom optužnicom se optuženom na teret stavlja izvršenje krivičnog djela Krađa energije iz člana 225 stav 2 Krivičnog zakonika Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 64/17 i 15/21 -u daljem tekstu KZ RS), a na način i u vrijeme kako je to opisano u izreci ove presude. Navedenom optužnicom je Okružno javno tužilaštvo predložilo izdavanje kaznenog naloga s prijedlogom za izricanje uslovne osude kojom se optuženom utvrđuje kazna zatvora u trajanju od tri mjeseci za krivično djelo iz člana 225 stav 1 KZ RS, a koja se neće izvršiti ako optuženi u roku od jedne godine od dana pravosnažnosti presude ne učini novo krivično djelo, te da se optuženom istovremeno izrekne i sporedna kazna i to novčana kazna u iznosu od 300,00 KM, kao i da se optuženi obaveže na plaćanje paušalnih troškova krivičnog postupka.

Predmetna optužnica je potvrđena dana 02.02.2023. godine, a nakon čega se na ročištu za izjašnjenje o krivnji, pred sudijom za prethodno saslušanje, održanom dana 01.03.2023. godine optuženi R. V. izjasnio da nije kriv, te da ne prihvata krivičnu sankciju predloženu u kaznenom nalogu, shodno čemu je predmet proslijeđen na redovan tok postupka u skladu sa odredbom člana 361 stav 1 Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 53/12, 91/17, 66/18 i 15/21 – u daljem tekstu ZKP RS) radi zakazivanja glavnog pretresa.

Na glavnom pretresu održanom dana 13.05.2025. godine optuženi je priznao izvršenje krivičnog djela Krađa energije iz člana 225 stav 1 KZ RS koje mu je optužnicom stavljeno na teret. U nastavku, umjesto glavnog pretresa održano je ročište za razmatranje izjave o priznanju krivnje u odnosu na optuženog V. R. i glavni pretres za izricanje krivičnopravne sankcije.

Optuženi je na ovom ročištu o razmatranju izjave o priznanju krivnje izjavio da je priznanje krivičnog djela dao dobrovoljno, svjesno i sa razumijevanjem, te da ga niko na to nije prisilio, kao i da razumio da je u obavezi da plati troškove krivičnog postupka i da nadoknadi štetu oštećenom, iako je kako navodi oštećenom sve izmirio.

Tužilac Okružnog javnog tužilaštva je sudu prezentovao materijalne dokaze na kojima zasniva optužnicu, a to su: Zapisnik o uviđaju, PS Banjaluka – Lauš, broj: UV-225/22 od 16.02.2022. godine sa fotodokumentacijom od 16.02.2022. godine i krimtehničkim izvještajem, broj: 281/22 od 21.02.2022. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka J. L., PS Banjaluka – Lauš, broj: 13-01/4-106/22 od 17.02.2022. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka D. Š., PS Banjaluka – Lauš, broj: 13-01/4-107/22 od 17.02.2022. godine; Nalog za rad, broj: 108205/6709466 kontrola mjernog

mjesta – direktno mjerenje, ZP „Elektrokrajina“ ad Banjaluka, RJ „Elektrodistribucija“ Banjaluka od 16.02.2022. godine; Zapisnik o kontroli mjernog mjesta sa poluindirektnim/indirektnim mjerenjem potrošnje, ZP „Elektrokrajina“ ad Banjaluka, RJ „Elektrodistribucija“ Banjaluka, broj: 001/17820; Zapisnik o utvrđivanju neovlašćene otrošnje električne energije, ZP „Elektrokrajina“ ad Banjaluka, RJ „Elektrodistribucija“ Banjaluka, broj: 001/10161 od 16.02.2022. godine; Detaljni podaci o zapisniku i obračunskim parametrima neovlašćene potrošnje ZP „Elektrokrajina“ ad Banjaluka, RJ „Elektrodistribucija“ Banjaluka, broj: 001/10161 od 16.02.2022. godine; Zahtjev snabdjevača za ponovno uključenje nakon izmirenja duga od 14.02.2022. godine; Nalog za rad, broj: 108392/6711137 kontrola mjernog mjesta – direktno mjerenje, ZP „Elektrokrajina“ ad Banjaluka, RJ „Elektrodistribucija“ Banjaluka od 18.02.2022. godine; zapisnik o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem, ZP „Elektrokrajina“ ad Banjaluka, RJ „Elektrodistribucija“ Banjaluka, broj: 110211 od 18.02.2022. godine; Zapisnik o zamjeni brojila i plombiranju mjernog mjesta, ZP „Elektrokrajina“ ad Banjaluka, RJ „Elektrodistribucija“ Banjaluka, broj: 001/81053 od 18.02.2022. godine; Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju; Energetska kartica – proširena; Kartica po datumu knjiženja – redovna potrošnja; Kartica po datumu knjiženja – neovlašćena potrošnja; Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog R. V., PS Banjaluka – Lauš, broj: 13-01/4-130/22 od 22.02.2022. godine; Izvod iz KE za osumnjičenog; Podnesak oštećenog ZP Elektrokrajina od 08.12.2022. godine.

Sud je na ročištu o razmatranju izjave o priznanju krivnje optuženog utvrdio da ima dovoljno dokaza o krivnji optuženog, te je prihvatio izjavi o priznanju krivnje kao zakonitu.

U završnom izlaganju, na ročištu za izricanje krivično-pravne sankcije, tužilac Okružnog javnog tužilaštva je istakao da što se tiče krivične sankcije koju bi sud trebao da izrekne, predlaže da sud cijeni sve olakšavajuće okolnosti, a naročito da je priznao krivicu prije početka glavnog pretresa, da nije osuđivan a koje okolnosti su od uticaja na izbor vrste sankcije. Predlaže da se kazni u skladu sa zakonom, te da je imovinskopравни zahtjev oštećenom u cjelosti nadoknađen.

Optuženi je na istom ročištu izjavio da je saglasan sa svim što je tužilac izjavio.

U činjeničnom opisu krivičnog djela koje je se optuženom stavlja na teret predmetnom optužnicom se navodi da je u periodu od 12.10.2020. godine do 16.02.2022. godine u Banjaluci u selu na adresi ..., broj ... suprotno odredbi člana 89. st. 1. tačka a) Opštih uslova za isporuku i snadbjevanje električnom energijom samovlasno sa električnog brojila “Iskra Kranj” tip E73C, serijskog broja ... , koje je registrovano na njega, kao krajnjeg potrošača, pokidao službenu kodiranu plombu serijskog broja: „...“ koju su radnici oštećene ZP „Elektrokrajina“ ad Banjaluka RJ „Elektrodistribucija“ Banjaluka, postavili dana 12.10.2020. godine nakon isključenja njegovog domaćinstva sa niskonaponske mreže zbog neizmirenog duga za utrošenu električnu energiju, nakon čega je odlazne žice ubacio pod metalne stezaljke i izvršio samouključenje, da bi na taj način do dana 16.02.2022. godine neovlašćeno trošio električnu energiju, **koja je mjerena preko brojila** u količini od oko $AVT=5.119$ kWh u protivvrijednosti od oko 1.177,52 KM, čime je učinio krivično djelo Krađa energije iz člana 225 stav 1 Krivični zakonik Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske” br. 64/17 i 15/21 -u daljem tekstu KZ RS).

Krivično djelo Krađa energije iz člana 225 stav 1 KZ RS čini: „Ko suprotno važećim propisima priključi energetske objekte, uređaje ili instalacije na energetska mrežu, bez izdate saglasnosti i zaključenog ugovora o priključenju, ili ko izvrši neovlašćeno priključenje na mrežu nakon izvršene obustave isporuke električne ili toplotne energije ili prirodnog gasa, kada tehničko izvedeno stanje omogućava korišćenje električne ili toplotne energije ili prirodnog gasa, bez mjernog uređaja, mimo mjernog uređaja ili preko mjernog uređaja na kome je onemogućeno pravilno mjerenje, ko izvrši skidanje ili oštećenje plombe operatera distributivnog sistema sa mjernog uređaja ili ko koristi električnu ili toplotnu energiju ili prirodni gas preko neovlašćeno zamijenjenog mjernog uređaja ili ko drugima omogući priključenje objekata, uređaja i instalacija preko svojih objekata, uređaja i instalacija ili onemogući ovlaštenim licima operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema bezbjedan, potpun i neometan pristup mjernim uređajima i instalacijama, kao i mjestu priključka i mjerenja radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene, održavanja i kontrole ispravnosti mjernih i drugih uređaja sa mjernim ormanima, uređenja mjernog mjesta i obustave isporuke energije“, za koje djelo je propisana kazna zatvora od šest mjeseci do tri godine i novčana kazna.

Dakle, navedena odredba člana 225 stav 1 KZ RS, ne propisuje da svako neovlašćeno korišćenje električne energije predstavlja radnju izvršenja krivičnog djela iz člana 225 tog zakonika, niti propisuje da je jedna od radnji izvršenja – neovlašćeno priključenje na energetska mrežu nakon obustave isporuke električne energije, kada tehničko izvedeno stanje omogućava korišćenje energije preko mjernog uređaja koje uredno mjeri utrošak energije. Propisano je kao radnja izvršenja samo kad je to neovlašćeno priključenje na energetska mrežu nakon obustave isporuke električne energije, izvršeno bez mjernog uređaja, mimo mjernog uređaja ili preko mjernog uređaja na kome je onemogućeno pravilno mjerenje, što ovdje nije slučaj, jer se niti jedna od tih radnji optuženom ne stavlja na teret.

Dakle, i pored toga što je optuženi priznao izvršenje radnji koje je tužilaštvo kvalifikovalo kao krivično djelo i što je sud isto priznanje prihvatio kao zakonito, ali u smislu da je priznanje usmjereno na priznanje izvršenja radnji iz optužnice, a koje u konačnici ne predstavljaju radnje izvršenja krivičnog djela, sud je shodno odredbi člana 298 stav 1 tačka a) ZKP RS, optuženog oslobodio od optužbe imajući u vidu činjenicu da jw obaveza suda da pazi na primjenu materijalnog prava po službenoj dužnosti i da je našao da se u radnjama optuženog čije izvršenje je priznao, ne stiču obilježja bića krivičnog djela iz člana 225 stav 1 KZ RS pri čemu je evidentno da je nakon samouključena optuženi koristio električnu energiju na način da je potrošnja evidentirana preko brojila.

Prema Krivičnom zakoniku Republike Srpske, objavljenom u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 64/17, koji je bio na snazi u navedenom periodu izvršenja djela, neovlašćeno korišćenje električne energije na način opisan u predmetnoj optužnici je predstavljalo jednu, od više alternativno propisanih radnji izvršenja krivičnog djela „Krađa električne energije ili prirodnog gasa“ iz člana 225. stav 1. tog zakonika, i dispozicija krivičnog djela glasila je „Ko suprotno važećim propisima priključi elektroenergetske objekte na elektroenergetsku mrežu, troši električnu ili toplotnu energiju ili prirodni gas bez propisanih mjernih uređaja ili mimo njih ili na neki drugi način neovlašćeno koristi električnu ili toplotnu energiju ili prirodni gas ili onemogući ovlašteno lice da registruje utrošenu električnu ili toplotnu energiju ili

prirodni gas“. Međutim, prema Zakonu o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske, objavljenom u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 15/21, koji je stupio na snagu u toku vršenja predmetnog krivičnog djela, osim naziva krivičnog djela iz člana 225. Krivičnog zakonika Republike Srpske, koji je izmijenjen i glasi “Krađa energije”, izmijenjena je i dispozicija te inkriminacije, tako da stav 1. tog člana ne navodi neovlašteno korišćenje električne energije kao jedna od radnji izvršenja, ***нити се propisuje da je kao jedna od radnji izvršenja neovlašćeno priključenje na energetska mrežu, nakon izvršene obustave isporuke električne energije, ukoliko se korišćenje električne energije čini preko mjernog uređaja na kojem je omogućeno pravilno mjerenje.***

Dakle, za razliku od Krivičnog zakonika Republike Srpske koji je važio u vrijeme izvršenja djela, kasnijom izmjenom i dopunom objavljenom u službenom glasniku Republike Srpske broj 15/21 Krivični zakonik Republike Srpske, ne propisuje da svako neovlašćeno korišćenje električne energije predstavlja radnju izvršenja krivičnog djela iz člana 225. tog zakonika, odnosno ne propisuje da je neovlašćeno korišćenje električne energije mimo mjernih uređaja i onemogućavanje ovlaštenog lica da registruje potrošenu električnu energiju radnja izvršenja krivičnog djela. Propisano je kao radnja izvršenja samo kad je to neovlašćeno priključenje na energetska mrežu nakon obustave isporuke električne energije, izvršeno bez propisanih mjernih uređaja ili mimo mjernih uređaja na kojima je onemogućeno pravilno mjerenje, što ovdje nije slučaj, jer se niti jedna od tih radnji optuženom stavlja na teret optužnicom u kojoj je opisano da je optuženi izvršio priključenje svog domaćinstva na električnu mrežu preko električnog brojila koje je evidentiralo utrošak električne energije, a što proizlazi i iz same optužnice gdje se navodi da je evidentirana potrošnja od ukupno AVT=5.119 kWh.

Pri tom je treba imati u vidu da se „neovlašćeno priključenje na mrežu nakon izvršene obustave isporuke električne ili toplotne energije ili prirodnog gasa...“, ne može smatrati samostalnom radnjom izvršenja predmetnog krivičnog djela, jer zakonski tekst koji slijedi - “...kada tehničko izvedeno stanje omogućava korišćenje električne ili toplotne energije ili prirodnog gasa bez mjernog uređaja, mimo mjernog uređaja ili preko mjernog uređaja na kojem je onemogućeno pravilno mjerenje“, očigledno predstavlja sastavni dio opisa iste radnje izvršenja, pošto taj tekst samostalno nema svoj smisao, tj. nije određen kao samostalna radnja (nema glagol koji bi ga odredio kao radnju), pa se stoga može shvatiti samo kao dio opisa prethodno navedene radnje - neovlašćenog priključenja na mrežu nakon izvršene obustave isporuke električne ili toplotne energije ili prirodnog gasa

Optuženi je, dakle optužen što je neovlašćeno koristio električnu energiju na način što je nakon obustave sam priključio svoje domaćinstvo na električnu mrežu preko mjernog uređaja koji je evidentirao potrošnju, a koja radnja ne predstavlja niti jednu od više alternativno propisanih radnji izvršenja krivičnog djela Krađa energije iz člana 225. stav 1. KZ RS, čija je primjena shodno članu 9. stav 2. KZ RS obavezna u okolnostima konkretnog slučaja, jer prema važećem Zakoniku, djelo koje je optuženom stavljeno na teret ne predstavlja krivično djelo krađa energije iz člana 225. stav 1. tog Zakonika, niti neko drugo krivično djelo, a što je razlog iz člana 298. tačka a) ZKP RS, zbog kojeg je sud optuženog oslobodio od predmetne optužbe. Pri tom je ovaj sud imao u vidu da nisu ispunjena ni obilježja krivičnog djela krađe jer uz ostalo nije navedena namjera protivpravnog prisvajanja, bez kojeg subjektivnog obilježja ne postoji krivično

djelo krađe, naročito imajući u vidu izvedeni dokaz tužilaštva iz kog proizlazi da je oštećena Elektrokrajina izvršila obračun potrošnje električne energije prema zatečenom stanju na brojilu.

Shodno navedenom, uz primjenu Krivičnog zakonika Republike Srpske sa izmjenama i dopunama (KZ RS), na osnovu člana 298. tačka a) ZKP RS, sud je optuženog oslobodio od optužbe, jer je utvrdio da djelo koje se optuženom optužnicom stavlja an teret nije zakonom propisano kao krivično djelo pri čemu sud ukazuje na stav Okružnog suda Banja Luka u predmetu broj: 71 0 K 288888 22 Kž u identičnoj pravnoj situaciji.

Optuženom je, predmetnom optužnicom stavljeno na teret da je neovlašteno koristio električnu energiju na način što je nakon isključenja sam priključio svoje domaćinstvo na električnu mrežu preko mjernog uređaja koji je evidentirao potrošnju, a koja radnja ne predstavlja niti jednu od više alternativno propisanih radnji izvršenja krivičnog djela Krađa energije iz člana 225 stav 1 Krivičnog zakonika Republike Srpske sa izmjenama („Službeni glasnik Republike Srpske, broj 64/17 i 15/21), a što je razlog iz člana 298 stav 1 tačka a) ZKP-a RS zbog kojeg je bilo nužno optuženog osloboditi od predmetne optužbe, s obzirom da radnje koje se predmetnom optužnicom optuženom stavljaju na teret ne predstavljaju krivično djelo, pri čemu je iz istih razloga i sud prihvatio izjavu o priznanju krivnje kao zakonitu, ali samo u smislu da je optuženi izvršio radnje iz činjeničnog opisa optužnice, ali ne da i one predstavljaju radnju izvršenja Krivičnog djela -Krađa energije- iz člana 225 stav 1 KZ RS. Osim toga, sud je imao u vidu da nisu ispunjena zakonska obilježja krivičnog djela krađe jer uz ostalo nije navedena niti dokazana namjera protivpravnog prisvajanja bez kog subjektivnog obilježja ne može postojati krivično djelo krađe.

Odluku o troškovima krivičnog postupka sud temelji na odredbi člana 100 stav 1 ZKP RS, kojom je propisano da kada sud donese presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe troškovi krivičnog postupka kao i nužni izdaci optuženog i nužni izdaci i nagrada njegovog branioca padaju na teret budžetskih sredstava.

Sud nije odlučivao o imovinskopravnom zahtjevu s obzirom da je u spis suda dostavljen dokaz da je oštećenom u cjelosti nadoknađena šteta.

Zbog svega naprijed navedenog odlučeno je kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR
MARIJANA LAZENDIĆ

SUDIJA
MAG. IUR. RADMILA MEDAKOVIĆ

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Okružnom sudu Banja Luka, a žalba se podnosi putem ovog suda u roku od 15 dana od dana prijama iste.